

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1288/2013,

11. detsember 2013,

millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 165 lõiget 4 ja artikli 166 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) 29. juuni 2011. aasta komisjoni teatises „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev elarve“ tehakse ettepanek luua ühtne haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm, kaasates sellesse rahvusvahelise koostöö kõrghariduse valdkonnas ja koondades ühte Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1720/2006/EÜ ⁽⁴⁾ kehtestatud elukestva õppe programmi, Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1719/2006/EÜ ⁽⁵⁾ kehtestatud programmi „Aktiivsed noored“, Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1298/2008/EÜ ⁽⁶⁾ kehtestatud

tegevusprogrammi „Erasmus Mundus“, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1905/2006/EÜ ⁽⁷⁾ kehtestatud programmi ALFA III ning programmid Tempus ja Edulink, et tagada suurem tõhusus, tugevam strateegiline fookus ja koostoime, mida on võimalik ära kasutada ühtse programmi eri osade juures. Lisaks tehakse ettepanek lisada ühtsele programmile („programm“) ka spordivaldkonda käsitlev osa.

- (2) Selliste olemasolevate programmide nagu elukestva õppe programmi, programmide „Aktiivsed noored“ ja „Erasmus Mundus“ vahehindamisaruanded ning hariduse, koolituse ja noorte ning kõrghariduse valdkonnas võetavate liidu edasiste meetmete üle peetud avalik arutelu on paljastanud tugeva ja mõnel määral kasvava vajaduse jätkata nendes valdkondades üleeuroopalist koostööd ja õpirännet. Hindamisaruannetes rõhutati vajadust siduda tihedalt liidu haridus-, koolitus- ja noorteprogramme ning poliitilisi lahendusi; väljendati soovi, et liidu meetmed tuleks üles ehitada nii, et need vastaksid paremini elukestva õppe paradigmale; ning kutsuti üles kasutama selliste meetmete rakendamisel lihtsamat, kasutajasõbralikumad ja paindlikumat strateegiat ja lõpetama kõrghariduse rahvusvaheliste koostööprogrammide killustatus.

- (3) Programmis tuleks keskenduda vahendite kättesaadavusele ning haldus- ja rahastamiskorra läbipaistvusele, kasutades selleks muu hulgas info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ja digiteerimist. Programmi edu tagamiseks on äärmiselt oluline lihtsustada ja hõlbustada korraldust ja juhtimist ning keskenduda jätkuvalt halduskulude vähendamisele.

- (4) Üldsusega konsulteerimine liidu strateegiliste valikute üle seoses liidu uue pädevuse rakendamisega spordivaldkonnas ning komisjoni hindamisaruanne spordivaldkonna ettevalmistavate meetmete kohta on andnud kasulikku teavet liidu sekkumise prioriteetsete valdkondade kohta ning on näidanud kujukalt lisandväärtust, mida liit saab luua toetavate meetmetega, mis on suunatud kogemuste ja teadmiste loomisele, jagamisele ning levitamisele sporti mõjutavate mitmesuguste Euroopa tasandi probleemide kohta, kui nendes meetmetes keskendutakse eeskätt rohujuure tasandile.

⁽¹⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 154.

⁽²⁾ ELT C 225, 27.7.2012, lk 200.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 19. novembri 2013. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 3. detsembri 2013. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta otsus nr 1720/2006/EÜ, millega luuakse tegevusprogramm elukestva õppe alal (ELT L 327, 24.11.2006, lk 45).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta otsus nr 1719/2006/EÜ, millega kehtestatakse programm „Aktiivsed noored“ perioodiks 2007–2013 (ELT L 327, 24.11.2006, lk 30).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus nr 1298/2008/EÜ, millega kehtestatakse tegevusprogramm Erasmus Mundus (2009–2013) eesmärgiga parandada kõrghariduse kvaliteeti ja edendada kultuuridevahelist mõistmist kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu (ELT L 340, 19.12.2008, lk 83).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend (ELT L 378, 27.12.2006, lk 41).

- (5) Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia (strateegia „Euroopa 2020”) määrab kindlaks liidu kasvustrateegia saabuvaks aastakümneks, et toetada sellist majanduskasvu, millega seoses püstitati 2020. aastaks viis kaugeleulatuvat eesmärki, eelkõige haridusvaldkonnas, kus eesmärk on vähendada varakult haridussüsteemist lahkumise määra allapoole 10 % taset ja jõuda selleni, et 30–34-aastaste seas oleks kolmanda taseme või sellega võrdväärse hariduse omandanud vähemalt 40 %. See hõlmab ka juhtalgatusi, eelkõige programme „Noored liikumises” ja „Uute töökohtade jaoks uued oskused”.
- (6) Oma 12. mai 2009. aasta järeldest kutsus nõukogu üles looma strateegilise raamistiku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal (HK 2020), püstitades neli strateegilist eesmärki, et lahendada probleemid, mis takistavad teadmispõhise Euroopa rajamist ja elukestva õppe realiseerimist kõikide jaoks.
- (7) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklite 8 ja 10 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklite 21 ja 23 kohaselt edendatakse programmiga muuhulgas meeste ja naiste võrdsust ja meetmeid, et võidelda soo, rassi, etnilise päritolu, usu või tõekspidamiste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimiva diskrimineerimise vastu. Programmi rakendamisel on vaja suurendada ka ebasoodsas olukorras olevate ja kaitsetute rühmade juurdepääsu ning tegelda aktiivselt puudega isikute erivajadustega õppimisel.
- (8) Programmil peaks olema lai rahvusvaheline haare eelkõige kõrghariduse valdkonnas, mitte ainult selleks, et edendada Euroopa kõrghariduse kvaliteeti kooskõlas HK 2020 üldeesmärkidega või suurendada liidu atraktiivsust õpingute sihtkohana, vaid ka selleks, et parandada rahvaste üksteisemõistmist, aidata kaasa partnerriikide kõrghariduse järjepidevale arengule ja nende riikide laiemale sotsiaalmajanduslikule arengule, stimuleerides muu hulgas partnerriikide kodanikke hõlmavate õpirände meetmete abil „ajude ringlust”. Selleks tuleks eraldada vahendeid arengukoostöö rahastamisvahendist, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist, ühinemiseelse abi rahastamisvahendist ning partnerluse rahastamisvahendist koostööks kolmandate riikidega. Sellekohaste reguleerivate eeskirjade alusel võib vahendeid eraldada ka Euroopa Arengufondist. Nende vahendite kasutamisel tuleks kohaldada käesoleva määruse sätteid ning samal ajal tuleks tagada kooskõla vastavate määrustega, millega need rahastamisvahendid ja see fond loodi.
- (9) Nõukogu toonitas oma 27. novembri 2009. aasta resolutsioonis noortevaldkonnas tehtava Euroopa koostöö uuendatud raamistiku (2010-2018) kohta vajadust käsitleda kõiki noori kui ühiskonna ressursi ja otsis viise parandada nende osalust neid puudutavate meetmete väljatöötamises kõigi tasandite otsustajate, noorte ja noorteorganisatsioonide vahelise pideva struktureeritud dialoogi kaudu.
- (10) Formaalse, mitteformaalse ja informaalset õppimise koondamine ühe programmi alla peaks looma koostoime ja soodustama hariduse, koolituse ja noorsootöö eri valdkondade vahelist koostööd. Programmi rakendamise ajal tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse eri valdkondade konkreetseid vajadusi ning vajaduse korral ka kohaliku ja piirkondliku tasandi ametiasutuste rolli.
- (11) Selleks et toetada õpirännet, võrdseid võimalusi ja tipp-taseme saavutamist, peaks liit looma katseprojekti korras üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu, et võimaldada üliõpilastel, olenemata nende sotsiaalsest päritolust, läbida magistriõpe mõnes muus riigis, kellele programm on osalemiseks avatud („programmiriik”). Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu oleks avatud finantseerimisasutustele, kes nõustuvad pakkuma üliõpilastele soodsatel tingimustel laenu magistriõpinguteks mõnes muus programmiriigis. Õpirände sellise uuendusliku lisavahendiga ei tohiks asendada ühtegi olemasolevat toetus- või laenusüsteemi, millega toetatakse üliõpilaste õpirännet kohalikul, riigi või liidu tasandil, samuti ei tohiks sellega takistada uute süsteemide väljatöötamist. Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu üle tuleks teostada hoolikat järelevalvet ning seda tuleks hinnata, eelkõige seoses selle kasutuselevõtuga eri riikides. Artikli 21 lõigete 2 ja 3 kohaselt tuleks hiljemalt 2017. aasta lõpuks esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule vahelhindamise aruanne, et saada üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu kasutamise jätkamise kohta poliitilised juhised.
- (12) Liikmesriigid peaksid võtma kõik asjakohased meetmed, et kõrvaldada programmi nõuetekohase toimimise juriidilised ja administratiivsed takistused. See peaks võimaluse korral hõlmama ka niisuguste haldusprobleemide lahendamist, mille tõttu on raskendatud viisade ja elamislubade saamine. Kooskõlas nõukogu direktiiviga 2004/114/EÜ⁽¹⁾ innustatakse liikmesriike kehtestama riiki lubamise kiirkord.

⁽¹⁾ Nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/114/EÜ kolmandate riikide kodanike riiki lubamise kohta õpingute, õpilasvahetuse, tasustamata praktika või vabatahtliku teenistuse eesmärgil (ELT L 375, 23.12.2004, lk 12).

- (13) Komisjoni 20. septembri 2011. aasta teatise „Majanduskasvu ja tööhõive toetamine – Euroopa kõrgharidussüsteemide ajakohastamise tegevuskava” esitatakse raamistik, milles liit, liikmesriigid ja kõrgkoolid saavad teha koostööd, et suurendada lõpetajate arvu, tõhustada hariduse kvaliteeti ning maksimeerida kõrghariduse ja teadusuuringute panust sellesse, et liikmesriikide majandus ja ühiskond väljuksid ülemaailmsest majanduskriisist tugevama.
- (14) Tegelemaks paremini noorte töötuse probleemiga liidus, tuleks erilist tähelepanu pöörata rahvusvahelisele koostööle kõrg- ja kutsekoolide ning ettevõtete vahel, et parandada üliõpilaste töölesobivust ja arendada ettevõtlusoskusi.
- (15) Euroopa 29 riigi haridusministrite poolt 19. juunil 1999 allkirjastatud Bologna deklaratsiooniga loodi valitsustevaheline protsess, et luua Euroopa kõrgharidusruum, mis vajab liidu tasandil pidevat toetust.
- (16) Kutsehariduse ja -koolituse otsustav roll mitme strateegias „Euroopa 2020” püstitatud eesmärgi saavutamisel on leidnud laialdast tunnustust ning seda kinnitatakse ka uuendatud Kopenhaageni protsessis (2011-2020), pidades eelkõige silmas selle valdkonna potentsiaali võitluses Euroopa kõrge töötusega, eriti noorte töötuse ja pikaajalise töötusega, aga ka elukestva õppe kultuuri edendamisel, sotsiaalse tõrjutuse tõkestamisel ja kodanikuaktiivsuse soodustamisel. Selleks et kaotada lõhe hariduses ja koolituses omandatavate teadmiste ja tööeluks vajalike oskuste ja pädevuste vahel, on vaja kvaliteetset praktikat ja õpipoisiopet, sealhulgas mikro-, väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes, samuti on vaja parandada noorte töölesobivust.
- (17) Vaja on suurendada ka Euroopa koolidevahelise koostöö intensiivsust ja mahtu, samuti koolide personali ja õppurite õpirännet, et viia ellu Euroopa 21. sajandi koole käsitlevas koostöökavas sedastatud prioriteedid, st parandada liidu üldhariduse kvaliteeti pädevuste arendamise valdkonnas, suurendada koolisüsteemides ja -asutustes võrdsust ja kaasavust ning tugevdada ja toetada õpetajakutset ja koolide juhtimist. Selles valguses tuleks tähtsustada strateegilisi sihte varakult haridussüsteemist lahku-mise vähendamiseks, parandada põhioskuste taset, tõsta väikelaste hariduse ja hoiu kvaliteeti ja suurendada selles osalemist, ning tähtsustada ka sihte, mille eesmärk on kinnistada kooliõpetajate ja -juhtide erialast pädevust ja parandada sisserändaja taustaga ja sotsiaalmajanduslikult halvas olukorras laste haridusvõimalusi.
- (18) Nõukogu 28. novembri 2011. aasta resolutsioonis sisalduva täiskasvanuhariduse uuendatud Euroopa tegevuskava eesmärk on võimaldada kõikidel täiskasvanutel täiendada ja tõhustada oma oskusi ja pädevusi kogu elu jooksul. Erilist tähelepanu tuleks pöörata paljude väheste oskustega eurooplaste õpivõimaluste suurendamisele, parandades eelkõige kirja- ja arvutusoskust ning toetades paindlikke õppevõimalusi ja meetmeid, mille abil anda inimestele teine võimalus.
- (19) Programmi eesmärkide saavutamiseks on väga oluline Euroopa Noortefoorumi, akadeemilise tunnustamise riiklike infokeskuste (NARIC), Eurydice'i, Euroguidance'i ja Eurodeski võrgustike, e-mestimise riiklike tugiteenistuste, Europassi riiklike keskuste ja naaberriikide riiklike infobüroode tegevus, eelkõige komisjonile korrapärase ja ajakohastatud teabe andmine nende tegevuse eri tahkude kohta ning programmi tulemuste levitamine liidus ja partnerriikides.
- (20) Tugevdada tuleks programmi raames tehtavat koostööd haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonna rahvusvaheliste organisatsioonidega, eriti Euroopa Nõukoguga.
- (21) Selleks et aidata kaasa Euroopa lõimumist käsitlevate uuringute taseme tõstmisele kogu maailmas ning täita suurenev vajadust Euroopa lõimumisprotsessi ja selle arengut käsitlevate teadmiste ja dialoogi järele, on tähtis edendada selles valdkonnas õpetamise, teadustöö ja mõttevahetuse tippset, toetades Jean Monnet' meetmete abil Euroopa lõimumisprotsessis osalevaid akadeemilisi asutusi või ühendusi ning ühendusi, kelle eesmärgid ühtivad Euroopa huvidega.
- (22) Programmi raames tehtav koostöö haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonna kodanikuühiskonna organisatsioonidega on eriti tähtis selleks, et luua laiapõhjaline omanditunne elukestva õppe strateegiate ja poliitika eest ning võtta kõikidel tasanditel arvesse sidusrühmade ideid ja probleeme.

- (23) Komisjoni 18. jaanuari 2011. aasta teatise „Euroopa mõõtmise arendamine spordis” tuuakse ära komisjoni ideed liidu spordivaldkonna meetmete kohta tulenevalt Lissaboni lepingu jõustumisest ning pakutakse komisjoni ja liikmesriikide jaoks Euroopa spordi identiteedi suurendamise eesmärgil välja ka mitu konkreetset meetet kolmes ulatuslikus valdkonnas, milleks on spordi koht ühiskonnas, spordi majanduslik mõõde ja spordi korraldus. Samuti on vaja võtta arvesse spordi (sh põlisrahvaste spordi) pakutavat lisandväärtust ning spordi tähtsust liidu kultuuri- ja ajaloopärandi jaoks.
- (24) Eelkõige on vaja keskenduda rohujuure tasandi spordile ja vabatahtlikule tööle spordis, pidades silmas nende olulist rolli sotsiaalse kaasamise, võrdsete võimaluste ja tervist tugevdava kehalise aktiivsuse edendamisel.
- (25) Kvalifikatsioonide ja pädevuste parem läbipaistvus ja tunnustamine ning liidu läbipaistvuse ja tunnustamise töövahendite laiendatud vastuvõtmine peaks aitama kaasa kvaliteetse hariduse ja koolituse arendamisele ning soodustama elukestvast õppes ja kutsealastest eesmärkidest lähtuvat nii riikidevahelist kui ka sektoriülest liikuvust kogu Euroopas. Juurdepääsu loomine muudes riikides kasutatavatele meetoditele, tavadele ja tehnoloogiale aitab parandada töölesobivust.
- (26) Selleks soovitatakse laiendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 2241/2004/EÜ⁽¹⁾ loodud kvalifikatsioonide ja pädevuste läbipaistvuse ühtse üleeuroopalise raamistiku (Europass), Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus 2006/143/EÜ⁽²⁾ kohaselt loodud kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa registri (EQAR) ja kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa võrgustiku (ENQA), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus⁽³⁾ kohaselt loodud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku (EQF), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta soovitus⁽⁴⁾ kohaselt loodud Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteemi (ECVET) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta soovitus⁽⁵⁾ kohaselt loodud kutsehariduse ja -koolituse valdkonna Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistiku (EQAVET) ja Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) kasutamist.
- (27) Selleks et tagada laiema üldsuse tõhusam teavitamine ja komisjoni algatusel toimuvate teavitamiste tugevam koostöö, tuleks käesoleva määruse alusel teavitusmeetmetele eraldatud eelarvest rahastada ka liidu poliitiliste prioriteetide propageerimist, tingimusel et need on seotud käesoleva määruse üldeesmärgiga.
- (28) Oluline on kindlustada, et kõik programmi raames elluviidavad meetmed annaksid Euroopa jaoks lisandväärtust, ning tagada vastastikune täiendus liikmesriikide ELi toimimise lepingu artikli 167 lõike 4 kohaselt võetud meetmete ja muude meetmetega, iseäranis kultuuri ja meedia, tööhõive, teadusuuringute ja innovatsiooni, tööstuse ja ettevõtluse, ühtekuuluvus-, arengu- ning laienemispoliitika valdkondades, samuti regionaalpoliitika ja välissuhete valdkonna algatuste, vahendite ja strateegiatega.
- (29) Programm on kavandatud nii, et see mõjutaks positiivselt ja kestvalt haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonna poliitikat ja tavasid. See süsteemne mõju tuleks saavutada programmis ette nähtud eri meetmete ja tegevustega, mille eesmärk on toetada muutusi institutsioonide tasandil ning mis toob asjakohasel juhul kaasa innovatsiooni süsteemi tasandil. Programmist rahalist toetust saada soovivate üksikprojektide mõju ei pea olema süsteemne. Süsteemse mõju saavutamisele peaks kaasa aitama kõikide projektide koondmõju.
- (30) Tõhus suutlikkuse haldamine, sealhulgas hindamine ja seire, nõuab selliste konkreetsete, mõõdetavate ja realistlike tulemuslikkuse näitajate väljatöötamist, mida saab eri aegadel mõõta ning mis peegeldavad sekkumisloogikat.
- (31) Komisjon ja liikmesriigid peaksid optimeerima info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning muude uute tehnoloogiate kasutamist, et parandada haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonna meetmete kättesaadavust. See võiks hõlmata ka virtuaalset liikuvust, millega tuleks õpirännet täiendada seda asendamata.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta otsus nr 2241/2004/EÜ kvalifikatsioonide ja pädevuste läbipaistvuse ühtse ühenduse raamistiku kohta (Europass) (ELT L 390, 31.12.2004, lk 6).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta soovitus 2006/143/EÜ edasise Euroopa koostöö kohta kõrghariduse kvaliteedi tagamisel (ELT L 64, 4.3.2006, lk 60).

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas (ELT C 111, 6.5.2008, lk 1).

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta soovitus Euroopa kutsehariduse ja -koolituse arvestuspunktide süsteemi (ECVET) loomise kohta (ELT C 155, 8.7.2009, lk 11).

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta soovitus Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistiku loomise kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas (ELT C 155, 8.7.2009, lk 1).

- (32) Käesoleva määrusega kehtestatakse programmi kestuseks rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendile ja nõukogule peamiseks juhiseks. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) ⁽¹⁾ (edaspidi „institutsioonidevaheline kokkulepe“) punkti 17 tähenduses.
- (33) Selleks et tagada programmi raames asutuste tegevuskuludeks makstavate rahaliste toetuste järjepidevus, peaks komisjonil olema võimalik programmi esmasel faasis käsitleda toetavate tegevuste elluviimisega otseselt seotud kulutusi rahastamiskõlblikena ka siis, kui need tehti enne seda, kui toetusesaaja esitas rahastamise taotluse.
- (34) Vaja on kehtestada tulemuslikkuse kriteeriumid, mille alusel toimuks eelarveliste vahendite eraldamine liikmesriikide vahel riiklike ametite hallatavate meetmete jaoks.
- (35) Liiduga ühinemise kandidaatriigid ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riigid, kes kuuluvad Euroopa Majanduspiirkonda, võivad osaleda liidu programmides raamlepingute, assotsiatsiooninõukogu otsuste või muude sarnaste kokkulepete alusel.
- (36) Šveitsi Konföderatsioon võib osaleda liidu programmides vastavalt liidu ja selle riigi vahel sõlmitud kokkulepetele.
- (37) Ülemeremaade ja -territooriumide elanikud ning nende pädevad avaliku ja/või erasektori asutused ja institutsioonid võivad osaleda programmides vastavalt nõukogu otsusele 2001/822/EÜ ⁽²⁾. Programmi rakendamisel tuleks võtta arvesse liidu äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumide eraldatusest tingitud piiranguid.
- (38) Komisjon ning Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja seadsid oma 25. mai 2011. aasta ühisteatises „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele“ muu hulgas eesmärgiks hõlbustada kõrghariduses senisest rohkem naaberriikide osalemist liidu õpirände ja suutlikkuse suurendamise meetmetes ning tulevase haridusprogrammi avamist naaberriikidele.
- (39) Liidu finantshuvid peaksid olema kogu kulutsükli jooksul kaitstud proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, kadumaläinud, alusetult makstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ja vajaduse korral karistusi. Kuigi liidu välisabi vajab suuremat rahastamist, piirab liidu majanduslik ja eelarveolukord selliseks abiks kasutatavaid ressursse. Seega peaks komisjon kasutama olemasolevaid vahendeid kõige tõhusamal ja jätkusuutlikumal viisil, kasutades eelkõige võimendava mõjuga rahastamisvahendeid.
- (40) Programmi juurdepääsetavuse parandamiseks tuleks üksikisikute liikuvuse toetamiseks antavaid toetusi kohandada vastavalt sihtriigi elukallidusele ja elamiskuludele. Liikmesriike tuleks ergutada vabastama neid toetusi riigisisese õiguse kohaselt kõigist maksudest ja sotsiaalmaksust. Sama erandit tuleks kohaldada avalik-õiguslikele või erasektori asutustele, kes sellist finantstoetust asjaomastele isikutele annavad.
- (41) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 966/2012 ⁽³⁾ võib vabatahtlikule tööle kulutatud aega pidada mitterahalise osaluse vormis kaasrahastamiseks.
- (42) Komisjon rõhutas oma 29. juuni 2011. aasta teatises „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve“ kohustust lihtsustada liidu rahastamist. Ühtse haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogrammi loomine võimaldab oluliselt lihtsustada ja ratsionaliseerida programmi haldamist ja suurendada koostõimet. Programmi rakendamist tuleks veelgi lihtsustada ühekordselt makstava summa, ühikuhinna või ühtse määraga rahastamise kaudu ning toetusesaajatele ja liikmesriikidele esitatavate formaalsete ning bürokraatlike nõuete vähendamisega.
- (43) Programmi eesmärkide saavutamiseks ja rahaliste vahendite optimaalseks kasutamiseks on kõige olulisem parandada programmi rakendamist ja raha kasutamist.
- (44) Oluline on tagada programmi usaldusväärne finantsjuhtimine ning võimalikult tulemuslik ja kasutajasõbralik rakendamine ning tagada samal ajal kõigi osalejate jaoks ka õiguskindlus ja programmi juurdepääsetavus.
- (45) Selleks et tagada kiire reageerimine muutunud vajadustele programmi kogu kestuse jooksul, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte riiklike büroode juhitud lisameetmetega seonduvate sätete kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi

⁽¹⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1

⁽²⁾ Nõukogu 27. novembri 2001. aasta otsus 2001/822/EÜ ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta Euroopa Ühendusega (ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsus) (EÜT L 314, 30.11.2001, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasan-dil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koos-tamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(46) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakenda-misvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.

(47) Programm peaks hõlmama kolme eri valdkonda ning käesoleva määruse kohaselt moodustatud komitee peaks tegelema nii horisontaalsete kui ka sektoripõhiste küsi-mustega. Liikmesriikide ülesanne on tagada, et nad saadavad vastavalt päevakorras esitatud teemadele komitee koosolekutele asjakohased esindajad, ning komitee esimehe ülesanne on tagada, et koosoleku päeva-korras oleks selgelt ära toodud igal koosolekul käsitletav valdkond või valdkonnad ja asjaomased teemad valdkon-dade kaupa. Asjakohasel juhul peaks olema võimalik kutsuda kooskõlas komitee kodukorraga komitee koos-olekul ajutiselt osalema vaateajatena väliseksperthe, sh sotsiaalpartnerite esindajaid.

(48) Tagada tuleb ka programmi nõuetekohane lõpetamine, iseäranis mitmeaastaste kokkulepete jätkamine selle haldamisel ning tehnilise ja haldustoe rahastamisel. Alates 1. jaanuarist 2014 tuleks tehnilise ja haldustoe tagada vajaduse korral varasemate programmide alusel 2013. aasta lõpuks lõpetamata meetmete haldamine.

(49) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt luua programm, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda selle ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid koos-kõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsi-diaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(50) Otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada.

(51) Selleks et tagada programmi raames makstavate rahaliste toetuste järjepidevus, peaks käesolev määrus kohalduma

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

alates 1. jaanuarist 2014. Kiireloomulisuse tõttu peaks käesolev määrus jõustuma niipea kui võimalik pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Programmi kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega luuakse liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonna programm „Erasmus+” („programm”).

2. Programmi viiakse ellu 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

3. Liikmesriikide eri sektorite struktuuri ja erinevaid vajadusi arvesse võttes hõlmab programm järgmisi valdkondi:

a) kõikide tasandite haridus ja koolitus elukestva õppe vaatenurgast, sh üldharidus (Comenius), kõrgharidus (Erasmus), rahvusvaheline kõrgharidus (Erasmus Mundus), kutseharidus ja -koolitus (Leonardo da Vinci) ning täiskasvanuha-ridus (Grundtvig);

b) noored (programm „Aktiivsed noored”), eelkõige mittefor-maalse ja informaalse õppimise kontekstis;

c) sport, eelkõige rohujuure tasandi sport.

4. Programmil on rahvusvaheline mõõde, mille eesmärk on toetada liidu ja partnerriikide vahelise koostöö kaudu liidu välis-tegevust, sealhulgas selle arengueesmärke.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „elukestev õpe” – igasugune elu kestel läbitav üldharidus, kutseharidus ja -koolitus, mitteformaalne ja informaalne õppimine, mille tulemusel paranevad teadmised, oskused ja pädevused või ühiskonnas osalemine isiklikul, kodani-kuks olemisega seotud, kultuurilisel, ühiskondlikul ja/või tööhõivealasel tasandil, sh nõustamis- ja juhendamistee-nuste osutamine;

- 2) „mitteformaalne õppimine” – õppimine kavandatud tegevuste kaudu (pidades silmas õppe-eesmärke ja õppeaja korraldust), mille puhul on olemas ka teatav õpitugi (näiteks õpetaja–õpilase suhe), ent mis ei ole formaalse haridus- ja koolitussüsteemi osa;
- 3) „informaalne õppimine” – töö-, pere- või puhkeajaga seotud igapäevategevustest õppimine, mis ei ole korraldatud ega struktureeritud (eesmärkide, õppeaja korralduse ja õpitoe näol) ja mis ei pruugi olla õppuri seisukohast ette kavatsatud;
- 4) „struktureeritud dialoog” – noorte ja noorteorganisatsioonidega peetav dialoog ning jätkuva ühise mõttetöö foorum, mille raames käsitletakse noortevaldkonnas tehtava üleeuroopalise koostöö prioriteete, rakendamist ja järelemeetmeid;
- 5) „piiriülene meede” – kui ei ole märgitud teisiti, siis igasugune meede, millega on seotud vähemalt kaks artikli 24 lõikes 1 osutatud programmiriiki;
- 6) „rahvusvaheline meede” – igasugune meede, millega on seotud vähemalt üks programmi riik ja vähemalt üks kolmas riik („partnerriik”);
- 7) „õpiränne” – füüsiline elamaasumine elukohariigist erinevasse riiki selleks, et õppida, osaleda koolitusel või mitteformaalses või informaalses õppimises. See võib seisneda praktikas, õpipoisidõppes, noortevahetuses, vabatahtlikus töös, õpetamises või erialase arendamisega seotud tegevuses osalemises. Õpiränne võib hõlmata ettevalmistavaid tegevusi, nagu koolitus sihtriigi keeles, samuti lähetus- ja vastuvõtutegevusi ja jätkutegevusi;
- 8) „innovatsioonile suunatud koostöö ja heade tavade vahetamine” – piiriülesed ja rahvusvahelised koostööprojektid, millesse on kaasatud organisatsioonid, mis tegutsevad haridus-, koolitus- ja/või noortevaldkonnas ja mis võivad hõlmata teisi organisatsioone;
- 9) „poliitikareformi toetamine” – igasugune tegevus, mille eesmärk on toetada ning soodustada haridus- ja koolitussüsteemide ajakohastamist, aga ka Euroopa noortepoliitika arendamist liikmesriikidevahelise koostöö kaudu poliitika- valdkonnas, eriti avatud koordineerimise meetodi ning noortega peetava struktureeritud dialoogi abil;
- 10) „virtuaalne õpiränne” – info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil toetatavad meetmed, sh e-õpe, mida korraldatakse institutsioonilisel tasandil ja millega omandatakse või soodustatakse riikideüleseid ja/või rahvusvahelisi koostöö- kogemusi õpetamise ja/või õppimise kontekstis;
- 11) „personal” – isikud, kes on kas kutsealaselt või vabatahtlikult kaasatud haridusse, koolitusse või noorte mitteformaalsesse õppimisse. See võib hõlmata õppejõude, õpetajaid, koolitajaid, koolijuhte, noorsootöötajaid ja õpetamisega mitteseotud töötajaid;
- 12) „noorsootöötaja” – noorsootöövaldkonnas töötav või vabatahtlikuna tegutseja, kes on seotud mitteformaalse õppimisega ning kes toetab noorte isiklikku sotsiaalhariduslikku ja kutsealast arengut;
- 13) „noor” – inimene vanuses 13–30 aastat;
- 14) „kõrgkool” –
- a) riigisestele õigusaktidele või tavadele vastav kõrgharidusasutus, mis annab tunnustatud kraadi või muu tunnustatud kolmanda taseme kvalifikatsiooni, olenemata sellest, millist nime selliste asutuste puhul liikmesriikides võidakse kasutada;
- b) riigisestele õigusaktidele või tavadele vastav asutus, mis pakub kolmanda taseme kutseharidust või -koolitust;
- 15) „ühiskraad” – vähemalt kahe kõrgkooli pakutav terviklik õppeprogramm, mille tulemusena väljastavad ja allkirjastavad osalevad õppeasutused ühiselt ühe kraadi tõendava tunnistuse, mida tunnustatakse ametlikult kõikides osalevate õppeasutuste asukohariikides;
- 16) „kahekordne / mitmekordne kraad” – vähemalt kahe (kahekordne) või rohkema (mitmekordne) kõrgkooli pakutav õppeprogramm, kus üliõpilane saab õppeprogrammi lõpetamisel igast osalevast õppeasutusest kraadi tõendava eraldi tunnistuse;
- 17) „noorteprojekt” – kooliväline tegevus (näiteks noortevahetus, vabatahtlik töö või noorte koolitus), mida viivad ellu noored ise kas üksi või üheskoos, eelkõige noorteorganisatsioonide kaudu, ja mitteformaalse õppimise kaudu;
- 18) „partnerlus” – eri programmiriikide asutuste ja/või organisatsioonide rühma vaheline kokkulepe, mille eesmärk on viia ellu üleeuroopalisi ühistegevusi haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonnas või luua asjaomases valdkonnas formaalne või mitteformaalne võrgustik, näiteks õpilaste ja nende õpetajate ühised õppeprojektid (õpilasvahetused ja pikaajaline individuaalne õpiränne), intensiivprogrammid kõrghariduses ning piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vaheline koostöö piirkondadevahelise, sh piiriülese koostöö edendamiseks. Seda võidakse laiendada partnerriikide asutustele ja/või organisatsioonidele, et tugevdada partnerluse kvaliteeti;

- 19) „võtmepädevused” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus 2006/962/EÜ⁽¹⁾ määratletud peamiste teadmiste, oskuste ning suhtumise kogum, mida inimene vajab selleks, et end teostada ja arendada, olla aktiivne kodanik, olla sotsiaalselt kaasatud ja osaleda töösuhtes;
- 20) „avatud koordineerimise meetodid” – valitsustevaheline meetod, millega luuakse koostööraamistik liikmesriikide vahel, kelle riigisisest poliitikat saab seeläbi suunata teatavate ühiseesmärkide suunas. Selle programmi tähenduses kohaldatakse avatud koordineerimise meetodit haridus-, koolitus- ja noortevaldkonnas;
- 21) „liidu läbipaistvuse ja tunnustamise töövahendid” – töövahendid, mille abil võimaldatakse sidusrühmade paremini mõista, hinnata ning vajaduse korral tunnustada õppetulemusi ja kvalifikatsioone kogu liidus;
- 22) „naaberriigid” – riigid ja territooriumid, millele laieneb Euroopa naabruspoliitika;
- 23) „topeltkarjäär” – tippspordi treeningute ühendamine üldhariduse või tööga;
- 24) „rohujuure tasandi sport” – organiseeritud sport, millega harrastussportlased tegelevad kohalikul tasandil, ning liikumisharrastus.

Artikkel 3

Euroopa lisandväärus

1. Programmiga toetatakse ainult selliseid meetmeid ja tegevusi, millega luuakse potentsiaalset Euroopa lisandväärtust ja aidatakse saavutada artiklis 4 osutatud üldeesmärk.
2. Programmi meetmete ja tegevuste abil loodav Euroopa lisandväärtus tagatakse eelkõige järgmise kaudu:
 - a) meetmete ja tegevuste piiriülene laad, eelkõige seoses õpirände ja koostööga, mille eesmärk on jätkusuutliku süsteemse mõju saavutamine;
 - b) vastastikune täiendavus ja koostoime muude programmide ja poliitikavaldkondadega riigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil;
 - c) panus liidu läbipaistvuse ja tunnustamise töövahendite tõhusasse kasutamisse.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus 2006/962/EÜ võtmepädevuste kohta elukestvas õppes (ELT L 394, 30.12.2006, lk 10).

Artikkel 4

Programmi üldeesmärk

Programmiga aidatakse kaasa järgmiste eesmärkide saavutamisele:

- a) strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid, sealhulgas haridusalane peamine eesmärk;
- b) hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku („HK 2020”) eesmärgid, sealhulgas vastavad sihttasemed;
- c) partnerriikide jätkusuutlik areng kõrghariduse valdkonnas;
- d) Euroopa noortevaldkonna uuendatud koostöö raamistiku (2010–2018) üldeesmärgid;
- e) eesmärk arendada vastavalt liidu spordialasele töökavale Euroopa spordialast mõõdet, eelkõige rohujuure tasandi sporti; ning
- f) eesmärk edendada kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 2 Euroopa väärtusi.

II PEATÜKK

Haridus ja koolitus

Artikkel 5

Erieesmärgid

1. Kooskõlas artiklis 4 sätestatud programmi üldeesmärgiga, eelkõige HK 2020 eesmärkidega, ning partnerriikide jätkusuutliku arengu toetamiseks kõrghariduse valdkonnas püütakse programmiga saavutada järgmised erieesmärgid:
 - a) parandada võtmepädevuste ja oskuste taset, pöörates erilist tähelepanu nende olulisusele tööturu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse jaoks, eelkõige õpirände võimaluste kasvu kaudu ning hariduse ja koolituse ning töömaailma vahelise tihedama koostöö kaudu;
 - b) soodustada kvaliteedi parandamist, tipptasemel innovatsiooni ja rahvusvahelistumist haridus- ja koolitusasutuste tasandil, tõhustades eelkõige piiriülest koostööd haridus- ja koolitusteenuse osutajate ja teiste sidusrühmade vahel;
 - c) soodustada Euroopa elukestva õppe ruumi kujunemist ja suurendada sellealast teadlikkust, täiendada riigisisese poliitika reformimist ning toetada haridus- ja koolitussüsteemide ajakohastamist, eelkõige parema poliitilise koostöö, liidu läbipaistvuse ja tunnustamise töövahendite parema kasutamise ning heade tavade levitamiseks;

- d) tõhustada hariduse ja koolituse rahvusvahelist mõõdet, eelkõige liidu ja partnerriikide asutuste vahelise koostöö kaudu kutsehariduse ja -koolituse ning kõrghariduse valdkondades, suurendades Euroopa kõrgkoolide atraktiivsust ja toetades liidu välistegevust, sh arengueesmärke (õpirände edendamise ning liidu ja partnerriikide kõrgkoolide koostöö abil ning partnerriikide suutlikkuse eesmärgipärase suurendamise kaudu);
- e) parandada keelte õpetamist ja õppimist ning edendada liidus levinud keelte paljusust ja kultuuridevahelist teadlikkust;
- f) toetada artiklis 10 osutatud Jean Monnet' meetmete kaudu kogu maailmas tippaseme saavutamist Euroopa lõimumist käsitlevate teemade õpetamisel ja uurimisel.

2. Programmi hindamiseks esitatakse käesoleva määruse I lisas lõikes 1 osutatud erieesmärkide kohta mõõdetavad ja asjakohased näitajad.

Artikkel 6

Programmi meetmed

1. Hariduse ja koolituse valdkonnas täidetakse programmi eesmärgi meetmetega, mis kuuluvad järgmistesse kategooriatesse:

- a) üksikisikute õpiränne;
- b) innovatsioonile suunatud koostöö ning heade tavade vahetamine ja
- c) poliitikareformi toetamine.

2. Konkreetseid Jean Monnet' meetmeid on kirjeldatud artiklis 10.

Artikkel 7

Üksikisikute õpiränne

1. Üksikisikute õpirände raames toetatakse artikli 24 lõikes 1 osutatud programmiriikide järgmisi tegevusi:

- a) kõrghariduse kõikide astmete üliõpilaste ning kutsehariduses ja -koolituses osalevate õppurite ja õpipoisiõppes olevate isikute õpirännet. See võib toimuda õppena partnerasutuses või praktikana või välismaal õpipoisi, assistendi või praktikandina kogemusi omandades. Õpirännet magistrikaadi omandamiseks võib toetada üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastust, millele osutatakse artiklis 20;

- b) personali liikuvust artikli 24 lõikes 1 loetletud programmiriikide vahel. Selline õpialane liikuvus võib väljenduda välismaal õpetamise või õpetajapraktika või kutsealase arengutegevuse vormis.

2. Selle meetmega toetatakse ka üliõpilaste ja personali rahvusvahelist kõrgharidusega seotud rännet partnerriikidesse ja partnerriikidest, sealhulgas õpirännet tippasemel ühiskraadide või kahe- või mitmekordsete kraadide omandamiseks, või ühiste taotlusvoorude raames.

Artikkel 8

Innovatsioonile suunatud koostöö ning heade tavade vahetamine

1. Innovatsioonile suunatud koostöö ning heade tavade vahetamisega toetatakse:

- a) hariduses ja koolituses või muudes asjakohastes sektorites tegevate organisatsioonide ja/või asutuste strateegilisi partnerlusi, mille eesmärk on arendada ja rakendada ühisalgatusi ning edendada vastastikust õpet ja kogemuste vahetamist;
- b) partnerlusi töömaailma ning haridus- ja koolitusasutuste vahel järgmises vormis:

— eelkõige kõrgkoolide ja töömaailma esindajate vahelised teadmüügid, mille eesmärk on edendada loomingu- ja innovatsioonivõimeid, töökohapõhist õppimist ja ettevõtlust, pakkudes asjakohaseid õppimisvõimalusi ja toetades muu hulgas välja uusi õppekavasid ja pedagoogilisi käsitusi;

— haridus- ja koolituspakkujate ning töömaailma esindajate vahelised valdkondlikud oskusuühendused, mille eesmärk on edendada tööalast konkurentsivõimet, aidata kaasa uute sektoripõhiste või sektoriüleste õppekavade loomisele, töötada välja uuenduslikke kutseõpetamise ja koolituse viise ning rakendada liidu läbipaistvuse ja tunnustamise töövahendeid praktikas;

- c) kõiki haridus- ja koolitusvaldkondi hõlmavad IT-tugisüsteemid (sh eelkõige e-mestimine), mis võimaldavad vastastikust õppimist, virtuaalset õpirännet, heade tavade vahetamist ja juurdepääsu avamist naaberriikidest pärit osalejatele.

2. Lisaks toetatakse meetmega ka arengut, suutlikkuse suurendamist, piirkondlikku lõimumist, teadmiste vahetamist ja protsesside ajakohastamist, eelkõige vastastikuse õppe ja ühiste haridusprojektide puhul, liidu ja partnerriikide kõrgkoolide rahvusvahelise partnerluse aga ka piirkondliku koostöö ja riiklike infobüroode edendamise kaudu, eelkõige naaberriikides.

Artikkel 9

Poliitikareformi toetamine

1. Poliitikareformi toetamine hõlmab liidu tasandil algatatud tegevusi, mis on seotud järgmisega:

- a) liidu poliitilise tegevuskava rakendamine haridus- ja koolitusvaldkonnas avatud koordineerimise meetodi kontekstis ning Bologna ja Kopenhaageni protsessid;
- b) selliste liidu läbipaistvuse ja tunnustamise töövahendite rakendamine programmiriikides nagu kvalifikatsioonide ja pädevuste läbipaistvuse ühtne üleeuroopaline raamistik (Europass), Euroopa kvalifikatsiooniraamistik (EQF), Euroopa ainepunktisüsteem (ECTS), Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem (ECVET), Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistik kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas (EQAVET), kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa register (EQAR) ja kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa võrgustik (ENQA); toetuse andmine üleeuroopalistele võrgustikele ning Euroopa haridus- ja koolitusvaldkonna valitsusväliste organisatsioonidele (VVOd);
- c) poliitiline dialoog haridus- ja koolitusvaldkonnas asjaomaste Euroopa sidusrühmadega;
- d) akadeemilise tunnustamise riiklikud infokeskused (NARIC), Eurydice'i ja Euroguidance'i võrgustikud ning Europassi riiklikud keskused.

2. Meetmega toetatakse ühtlasi ka poliitilist dialoogi partnerriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Artikkel 10

Jean Monnet' meetmed

Jean Monnet' meetmete eesmärgid on:

- a) Euroopa lõimumisalase õppe- ja uurimistöö edendamine kogu maailma akadeemikutest spetsialistide, õppijate ja kodanike hulgas, eelkõige Jean Monnet' õppetoolide loomise kaudu ning teiste akadeemiliste tegevuste abil, samuti kõrgkoolide teiste teadmisi loovate tegevuste toetamine;
- b) Euroopa lõimumise valdkonnas tegutsevate akadeemiliste asutuste või ühenduste toetamine ja Jean Monnet' tiptaseme märgise toetamine;
- c) järgmiste Euroopa huvides tegutsevate asutuste toetamine:
 - i) Euroopa Ülikool-Instituut, Firenze;
 - ii) Euroopa Kolledž (Brugge ja Natolini ülikoolilinnakud);

iii) Euroopa Avaliku Halduse Instituut (EIPA), Maastricht;

iv) Euroopa Õigusakadeemia, Trier;

v) Euroopa Eripedagoogika Arendamise Agentuur, Odense;

vi) Euroopa Rahvusvaheline Koolituskeskus (CIFE), Nice;

d) akadeemiliste ringkondade ja poliitikakujundajate vahelise, liidu poliitika põhieesmärke käsitleva poliitilise arutelu ning kogemuste vahetamise soodustamine.

III PEATÜKK

Noored

Artikkel 11

Erieesmärgid

1. Kooskõlas artiklis 4 sätestatud programmi üldeesmärgiga, eelkõige Euroopa noortevaldkonna uuendatud koostööraamistiku (2010–2018) eesmärkidega, püütakse programmiga saavutada järgmised erieesmärgid:

- a) tõsta noorte, sealhulgas vähemate võimalustega noorte võtmepädevuste ja oskuste taset ning edendada osalemist Euroopa demokraatias ja tööturul, kodanikuaktiivsust, kultuuridevahelist dialoogi, sotsiaalset kaasatust ja solidaarsust, eelkõige noorte, noorsootöös või noorteorganisatsioonides osalevate inimeste ja noortejuhtide suurenenud õpirände võimaluste kaudu ning noortevaldkonna ja tööturu vaheliste tugevamate sidemete abil;
- b) soodustada kvaliteedi parandamist noorsootöös, tõhustades eelkõige koostööd noortevaldkonna organisatsioonide ja/või teiste sidusrühmade vahel;
- c) täiendada poliitikareforme kohalikul, piirkondlikul ja riigi tasandil ning toetada teadmuse- ja tõendusühenduse noortepoliitika väljatöötamist, samuti mitteformaalse ja informaalset õppimise tunnustamist, eelkõige parema poliitilise koostöö ning liidu läbipaistvuse ja tunnustamise töövahendite parema kasutamise ja heade tavade levitamise abil;
- d) tõhustada noortevaldkonna tegevuste rahvusvahelist mõõdet ning suurendada noorsootöötajate ja organisatsioonide rolli noorte arengu toetamisel tugistruktuurina vastastikusel täiendavuses liidu välistegevusega, eelkõige liidu, partnerriikide sidusrühmade ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelise liikuvuse ja koostöö edendamise kaudu ning valdkondliku suutlikkuse suurendamise abil partnerriikides.

2. Programmi hindamiseks esitatakse lõikes 1 osutatud erieesmärkide kohta mõõdetavad ja asjakohased näitajad I lisas.

Artikkel 12

Programmi meetmed

Programmi eesmärged täidetakse meetmetega, mis kuuluvad järgmistesse kategooriatesse:

- a) üksikisikute õpiränne;
- b) innovatsioonile suunatud koostöö ning heade tavade vahetamine;
- c) poliitikareformi toetamine.

Artikkel 13

Üksikisikute õpiränne

1. Üksikisikute õpirände raames toetatakse:
 - a) mitteformaalses ja informaalses õppes noorte õpirännet programmiiriikide vahel. Selline õpiränne võib toimuda noortevahetuse ja vabatahtliku tegevuse vormis Euroopa vabatahtliku teenistuse raames, samuti kehtival liikuvust käsitlevatel eeskirjadel põhinevatel uuenduslikel viisidel;
 - b) noorsootöös või noorteorganisatsioonides osalevate inimeste ja noortejuhtide liikuvust. Selline liikuvus võib kaasendada koolitus- ja võrgustikutegevusega.
2. Kõnealuse meetmega toetatakse ka noorte, noorsootöös või noorteorganisatsioonides osalevate inimeste ja noortejuhtide õpirännet partnerriikidesse ja partnerriikidest, eelkõige naaberriikidesse ja naaberriikidest.

Artikkel 14

Innovatsioonile suunatud koostöö ning heade tavade vahetamine

1. Innovatsioonile suunatud koostöö ning heade tavade vahetamisega toetatakse:
 - a) strateegilisi partnerlusi, mille eesmärk on töötada välja ja rakendada ühisalgatusi, sealhulgas noortealgatusi ja kodanikuprojekte, millega edendatakse vastastikuse õppe ja kogemuste vahetamise kaudu kodanikuaktiivsust, sotsiaalset innovatsiooni, demokraatias osalemist ja ettevõtlikkust;

- b) IT-tugisüsteeme, mis võimaldavad vastastikust õpet, teadmiste põhinevat noorsootööd, virtuaalset liikuvust ja heade tavade vahetamist.

2. Lisaks toetatakse meetme raames programmiiriikide ja partnerriikide organisatsioonide vaheliste partnerluste ning eelkõige vastastikuse õppe abil ka arengut, suutlikkuse suurendamist ja teadmiste siiret.

Artikkel 15

Poliitikareformi toetamine

1. Poliitikareformi toetamine hõlmab tegevusi, mis on seotud järgmisega:
 - a) liidu poliitilise tegevuskava rakendamine noortevaldkonnas, kasutades avatud koordineerimise meetodit;
 - b) liidu läbipaistvuse ja tunnustamise töövahendite, eelkõige noortepassi (*Youthpass*), rakendamine programmiiriikides ning toetus üleliidulistele võrgustikele ja Euroopa noorte VVOdele;
 - c) poliitiline dialoog asjaomaste Euroopa sidusrühmadega ning struktureeritud dialoog noortega;
 - d) Euroopa noortefoorum, noorsootöö arengu ressursikeskused ning Eurodeski võrgustik.
2. Meetmega toetatakse samuti poliitilist dialoogi partnerriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

IV PEATÜKK

Sport

Artikkel 16

Erieesmärgid

1. Kooskõlas artiklis 4 sätestatud programmi üldeesmärgi ja liidu spordialase töökavaga keskendutakse programmis peamiselt rohujuure tasandi spordile ning püütakse saavutada järgmised erieesmärgid:
 - a) võidelda spordi ausust ohustavate piiriüleste probleemidega, nagu doping, sporditulemustega manipuleerimine ja vägivald, aga ka igasugune sallimatus ja diskrimineerimine;
 - b) edendada ja toetada spordis head juhtimistava ja sportlaste topeltkarjääri;
 - c) edendada vabatahtlikku tegevust spordis, sotsiaalset kaasatust, võrdseid võimalusi ning teadlikkust tervist tugevdava kehalise tegevuse olulisuse kohta läbi suurema osalemise ning võrdse juurdepääsu tagamise liikumisharrastusele.

2. Programmi hindamiseks esitatakse lõikes 1 osutatud eesmärgide kohta mõõdetavad ja asjakohased näitajad I lisas.

Artikkel 17

Tegevused

1. Koostööeesmärke täidetakse järgmiste piiriüleste tegevustega, milles keskendutakse peamiselt rohujuure tasandi spordile:

- a) koostööpartnerluste toetamine;
- b) selliste mitut programmiiki hõlmavate kasumit mittetaotlevate Euroopa spordisündmuste toetamine, millega aidatakse kaasa artikli 16 lõike 1 punktis c osutatud eesmärkide saavutamisele;
- c) poliitika kujundamise aluseks oleva tõendusbaasi tugevdamise toetamine;
- d) dialoog Euroopa asjaomaste sidusrühmadega.

2. Lõikes 1 osutatud tegevused võivad suurendada kolmandate isikute, nagu eraettevõtted, lisarahastamist.

V PEATÜKK

Finantssätted

Artikkel 18

Eelarve

1. Programmi rakendamise rahastamispakett alates 1. jaanuarist 2014 on 14 774 524 000 eurot (jooksevhindades).

Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad iga-aastased assigneeringud mitmeaastase finantsraamistiku piires.

2. Lõikes 1 osutatud summa eraldatakse programmi meetmetele järgnevalt, kusjuures iga eraldise puhul on maksimaalne lubatud paindlikkuse määr 5 %:

- a) 77,5 % haridus- ja koolitusvaldkonnale – sellest tuleb omakorda teha järgmised miinimumeraldised:
 - i) 43 % kõrgharidusele (st 33,3 % kogueelarvest);
 - ii) 22 % kutseharidusele ja -koolitusele (st 17 % kogueelarvest);
 - iii) 15 % üldharidusele (st 11,6 % kogueelarvest);

iv) 5 % täiskasvanuharidusele (st 3,9 % kogueelarvest);

- b) 10 % noortevaldkonnale;
- c) 3,5 % üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastule;
- d) 1,9 % Jean Monnet' meetmetele;
- e) 1,8 % spordivaldkonnale, millest võib eraldada artikli 17 lõike 1 punktis b osutatud tegevusele maksimaalselt 10 %;
- f) 3,4 % riiklike büroode tegevustoetusteks ning
- g) 1,9 % halduskuludeks.

3. Lõike 2 punktides a ja b osutatud eraldistest vähemalt 63 % eraldatakse üksikisikute õpirändele, vähemalt 28 % innovatsioonile suunatud koostööle ning heade tavade vahetamisele ja 4,2 % poliitikareformi toetamisele.

4. Rahvusvahelise mõõtme edendamiseks kõrghariduse valdkonnas eraldatakse lisaks lõikes 1 osutatud rahastamispaketile täiendavad rahalised vahendid, nagu sätestatud erinevates välis-tegevuse vahendites (arengukoostöö rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, partnerluse rahastamisvahend ning ühinemiseelse abi rahastamisvahend), et toetada õpirände meetmeid partnerriikidesse või partnerriikidest, ning koostööd ja poliitilist dialoogi nende riikide ametivõimude, institutsioonide ja organisatsioonidega. Käesolevat määrust kohaldatakse kõnealuste fondide kasutamise suhtes, tagades samal ajal asjakohaste eeskirjade täitmise ning arengukoostöö rahastamisvahendi puhul ka kooskõla OECD arenguabi komitee poolt kindlaks määratud ametliku arenguabi kriteeriumidega.

Rahalised vahendid tehakse kättesaadavaks kahe mitmeaastase eraldise kaudu, millest esimesega kaetakse programmi esimesed neli aastat ja teisega ülejäänud kolm aastat. Nende vahendite eraldamine määratakse kindlaks esimeses lõigus osutatud väliskoostöö vahendite mitmeaastastes sihtprogrammides vastavalt asjaomaste riikide konkreetsetele vajadustele ja prioriteetidele. Koostööd partnerriikidega võib vastavalt vajadusele rahastada partnerriikide lisaeraldise kaudu, mis eraldatakse kooskõlas nendega kokkulepitud menetlusega.

Arengukoostöö rahastamisvahendist rahastatavates meetmetes, mille eesmärk on üliõpilaste ja personali liikuvus programmiiriikide ja partnerriikide vahel, keskendutakse valdkondadele, mis on arenguriikide kaasava ja jätkusuutliku arengu seisukohast olulised.

5. Programmi rahalistest vahenditest võib katta ka selliste ettevalmistavate, järelevalve-, kontrolli-, auditi- ja hindamistegevuste kulud, mis on vajalikud programmi juhtimiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks – see hõlmab eelkõige uuringuid, ekspertide kohtumisi, info- ja kommunikatsioonimeetmeid, muu hulgas liidu poliitiliste prioriteetide propageerimist, kui need on seotud käesoleva määruse üldeesmärgiga, IT-alaseid kulutusi (eelkõige seoses andmete töötlemise ja teabevahetusega) ning kõiki muid tehnilise ja haldusabi kulusid, mis komisjonil programmi juhtimisel tekivad.

6. Eraldatud rahalistest vahenditest võib katta ka tehnilise ja haldusabi kulud, mis on vajalikud, et tagada otsuste nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ alusel võetud meetmete ning programmi vaheline üleminek. Vajaduse korral võib sarnaste kulude katmiseks eelarvesse assigneeringuid kirjedada ka 2020. aastale järgneva ajaks, et juhtida neid meetmeid ja tegevusi, mis ei ole 31. detsembriks 2020 veel lõpetatud.

7. Riikliku büroo või riiklike büroode („riiklik büroo“) hallatavad artikli 6 lõike 1 punktis a ja artikli 12 punktis a osutatud üksikisikute õpirände jaoks ette nähtud rahalised vahendid eraldatakse liikmesriikide rahvaarvu ja elukalliduse, liikmesriikide pealinnade vahelise kauguse ja tulemuslikkuse põhjal. Tulemuslikkuse osakaal on 25 % koguvahenditest vastavalt lõigetes 8 ja 9 osutatud kriteeriumidele. Riikliku büroo valitavate ja hallatavate artikli 8 lõike 1 punktis a ja artikli 14 lõike 1 punktis a osutatud strateegiliste partnerluste jaoks ette nähtud rahalised vahendid eraldatakse komisjoni poolt artikli 36 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt kindlaksmääratavate kriteeriumide alusel. Kõnealused valemid on liikmesriikide erinevate haridus- ja koolitussüsteemide suhtes võimalikult neutraalsed, väldivad liikmesriikidele eraldatud aastaeelarvete märkimisväärselt vähendamist aastate lõikes ning minimeerivad eraldatud toetuste suuruste ülemäära tasakaalustamatust.

8. Tulemuslikkusel põhinevat vahendite eraldamist rakendatakse tõhusa ja mõjusa vahendite kasutamise edendamiseks. Tulemuslikkuse mõõtmise kriteeriumide aluseks on kõige värskemad olemasolevad andmed ning seejuures keskendutakse eelkõige järgmisele:

a) igal aastal realiseeritud väljundi tase ja

b) igal aastal realiseeritud väljamaksete tase.

9. Vahendite 2014. aastaks eraldamise aluseks on kõige värskemad olemasolevad andmed elluviidud meetmete kohta ning elukestva õppe programmi, programmi „Aktiivsed noored“ ja Erasmus Munduse eelarvete kasutuse kohta kuni 31. detsembrini 2013 (kaasa arvatud).

10. Programmist võib anda toetust konkreetsete uuenduslike rahastamisvõimaluste kaudu, eelkõige nende kaudu, mis on esitatud artiklis 20.

Artikkel 19

Konkreetsed rahastamisviisid

1. Komisjon rakendab liidu rahalist toetust kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012.

2. Komisjon võib algatada ühiste pakkumiskutsete saatmise partnerriikide ja nende organisatsioonide ja asutustega, et rahastada projekte samaväärsete vahendite alusel. Projekte võib hinnata ja valida ühiste hindamis- ja valikumenetluste kaudu, milles lepivad kokku asjaomased rahastamisasutused kooskõlas määruses (EL, Euratom) nr 966/2012 sätestatud põhimõtetega.

3. Avalik-õiguslikel asutustel, samuti koolidel, kõrgkoolidel ning haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonnas tegutsevatel organisatsioonidel, mis on viimase kahe aasta jooksul saanud üle 50 % oma aastatuludest avalikest allikatest, loetakse olevat programmi tegevuste elluviimiseks vajalik finants-, kutsealane ja haldussuutlikus. Nad ei pea selle suutlikkuse tõendamiseks lisadokumente esitama.

4. Erandina määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 130 lõikest 2, võib komisjon nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel käsitada toetust saanud tegevuste elluviimisega otseselt seotud kulutusi, mis on tehtud 2014. aasta esimese kuue kuu jooksul, rahastamiskõlblikena alates 1. jaanuarist 2014 ka siis, kui toetusaja tegi kulutused enne toetuse saamise taotluse esitamist.

5. Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 137 lõike 1 punktis c osutatud vahendid ei kehti üksikisikutele antava õpirände rahalise toetuse puhul.

Artikkel 20

Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu

1. Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastust antakse finantsvahendajatele osalised tagatised võimalikult soodsatel tingimustel laenu andmiseks üliõpilastele, kes on teise astme kraadiõppes (nagu magistriõpe) artikli 24 lõikes 1 osutatud programmiriigi tunnustatud kõrgkoolis, kusjuures see riik ei tohi olla üliõpilase elukohariik ega riik, kus ta omandas magistriõppesse pääsemiseks vajaliku kvalifikatsiooni.

2. Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu väljaantavate tagatistega kaetakse uued toetuskõlblikud üliõpilaste õppelaenud kuni 12 000 euro ulatuses (või samaväärses mahus kohalikus vääringus), kui tegemist on üheaastase programmiga, ning kuni 18 000 euro ulatuses (või samaväärses mahus kohalikus vääringus), kui tegemist on kuni kaheaastase programmiga.

3. Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu haldamine liidu tasandil delegeeritakse määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 kohaselt komisjoniga sõlmitud delegeerimislepingu alusel Euroopa Investeeringufondile (EIF), kusjuures nimetatud lepingus sätestatakse üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu rakendamise üksikasjalikud eeskirjad ja nõuded ning poolte vastavad kohustused. Sellest lähtuvalt sõlmib EIF lepingud finantsvahendajatega (näiteks pangad, riigi või piirkondlikul tasandil õppelaene andvad asutused või muud tunnustatud finantseerimisasutused) ning võtab vajalikud meetmed selle tagamiseks, et finantsvahendajad valitakse igast programmiriigist, et tagada kõikide programmiriikide üliõpilastele järjekindel ja mittediskrimineeriv juurdepääs üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastule.

4. Tehniline teave üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu toimimise kohta esitatakse II lisas.

VI PEATÜKK

Tulemuslikkus ja teabe levitamine

Artikkel 21

Tulemuslikkuse ja tulemuste kontroll ja hindamine

1. Komisjon kontrollib koostöös liikmesriikidega korrapäraselt programmi toimivust ja tulemusi eesmärkide suhtes ning annab selle kohta aru, eelkõige seoses järgmisega:

- a) artiklis 3 osutatud Euroopa lisandväärtus;
- b) haridus-, koolitus- ja noortevaldkondadega seotud rahaliste vahendite jaotamine, et tagada programmi lõpuks rahaliste vahendite eraldamine sellises ulatuses, mis tagab kestva süsteemse mõju;
- c) artikli 18 lõike 4 kohaselt välistegevuse vahenditest eraldatud rahaliste vahendite kasutamine ning selle mõju asjaomaste välistegevuse rahastamisvahendite eesmärkide ja põhimõtete saavutamisele.

2. Lisaks pidevale järelevalvele esitab komisjon 31. detsembriks 2017 vahehindamisaruande, et hinnata programmi eesmärkide saavutamiseks võetud meetmete tõhusust, programmi mõjusust ja selle loodavat Euroopa lisandväärtust, ning asjakohasel juhul esitab komisjon koos sellega seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks. Vahehindamisaruandes käsitletakse programmi lihtsustamise ulatust, selle sisest ja välist ühtsust, kõikide eesmärkide jätkuvat asjakohasust ja ka meetmete panust strateegia „Euroopa 2020” saavutamiseks. Ühtlasi võetakse arvesse hindamise tulemusi eelnevate programmide (elukestva õppe programm, programm „Aktiivsed noored”, Erasmus Mundus ja muud rahvusvahelise kõrghariduse programmid) pikaajalise mõju kohta.

3. Komisjon esitab lõikes 2 osutatud vahehindamisaruande Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

4. Ilma et see piiraks VIII peatükis sätestatud nõuete kehtivust ja artiklis 28 osutatud riiklike büroode kohustusi, esitavad liikmesriigid komisjonile 30. juuniks 2017 aruande programmi rakendamise ja mõju kohta nende territooriumil.

5. Komisjon esitab programmi lõpliku hindamisaruande Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele 30. juuniks 2022.

Artikkel 22

Teabevahetus ja teabe levitamine

1. Komisjon tagab koostöös liikmesriikidega kõikide programmi toetatud meetmete ja tegevustega seotud teabe, tutvustusmaterjali ning järeelmeetmete levitamise, samuti eelnevate programmide „Elukestev õpe”, „Aktiivsed noored” ja Erasmus Mundus tulemuste levitamise.

2. Artiklites 6, 10, 12, 17 ja 20 osutatud meetmete ja tegevustega toetatud projektide toetusesaajad peaksid tagama saavutatud tulemusi ja mõju käsitleva teabe nõuetekohase esitamise ja levitamise. See võib hõlmata ka noorte omavahelist teabevahetust õpirände võimaluste kohta.

3. Artiklis 28 osutatud riiklikud bürood kujundavad nende poolt programmi raames hallatavate meetmetega toetatavate tegevuste tulemuste tõhusa levitamise ja kasutamise järjekindla poliitika ning abistavad komisjoni programmi, sealhulgas riigi ja liidu tasandil hallatud meetmeid ja tegevusi ja programmi tulemusi käsitleva teabe levitamise ülesande täitmisel, teavitades muu hulgas asjaomaseid sihtrühmi oma riigis korraldatud tegevustest.

4. Programmiga hõlmatud valdkondades tegutsevad avaliku sektori ja erasektori asutused kasutavad teavitustöök ja programmiga seotud teabe levitamiseks nimetust „Erasmus+”. Programmi eri valdkondade puhul kasutatakse järgmisi nimetusi:

- „Comenius” seoses üldharidusega;
- „Erasmus” seoses igat liiki kõrgharidusega programmiriikides;
- „Erasmus Mundus” seoses igat liiki kõrgharidusega programmiriikide ja partnerriikide vahel;
- „Leonardo da Vinci” seoses kutsehariduse ja -koolitusega;
- „Grundtvig” seoses täiskasvanuharidusega;

— „Aktiivsed noored” seoses mitteformaalse ja informaalse haridusega noortevaldkonnas;

— „Sport” seoses tegevustega spordivaldkonnas.

5. Teabe levitamine aitab ühtlasi kaasa liidu poliitiliste prioriteetide üldisele propageerimisele, tingimusel et need on seotud käesoleva määruse üldeesmärgiga.

VII PEATÜKK

Juurdepääs programmile

Artikkel 23

Juurdepääs

1. Programmis võivad osaleda kõik avaliku või erasektori asutused, mis tegutsevad haridus-, koolitus-, noorte- ja rohujuure tasandi spordi vallas. Artikli 13 lõike 1 punktis a ja artikli 14 lõike 1 punktis a osutatud tegevuste puhul toetatakse programmi raames selliste noorterühmade osalust, kes tegelevad noorsootööga, kuid mitte tingimata noorteorganisatsioonide kontekstis.

2. Programmi rakendamisel ning sealhulgas osalejate valimisel ja stipendiumide määramisel teevad komisjon ja liikmesriigid suuri jõupingutusi, et edendada sotsiaalset kaasatust ja erivajadustega või vähemate võimalustega inimeste programmis osalemist.

Artikkel 24

Riikide osalus

1. Programmis võivad osaleda järgmised riigid („programmiriigid”):

- a) liikmesriigid;
- b) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja ühinemiseelse strateegiaga hõlmatud potentsiaalsed kandidaadid kooskõlas nendele riikidele liidu programmides osalemiseks vastavates raamlepingutes, assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes sarnastes kokkulepetes kehtestatud üldpõhimõtete ja -tingimustega;
- c) Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaliseks olevad Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riigid kooskõlas nimetatud lepingu sätetega;
- d) Šveitsi Konföderatsioon selle riigiga sõlmitava kahepoolse lepingu alusel;
- e) Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riigid, kes on sõlminud liiduga liidu programmides osalemist võimaldavad lepingud, tingimusel et nad sõlmivad liiduga kõnealusel programmis osalemist käsitlevate tingimuste kohta kahepoolse lepingu.

2. Programmiriigid peavad täitma kõiki kohustusi ja ülesandeid, mis on käesolevas määruses liikmesriikide suhtes kehtestatud.

3. Programmiga toetatakse artiklites 6, 10 ja 12 osutatud meetmete ja tegevuste raames tehtavat koostööd partnerriikidest ja eelkõige naaberriikidest pärit partneritega.

VIII PEATÜKK

Haldus- ja auditisüsteem

Artikkel 25

Vastastikune täiendavus

Komisjon tagab koostöös liikmesriikidega programmi üldise järjepidevuse ja vastastikuse täiendavuse järgimisega:

- a) asjakohased poliitikavaldkonnad ja programmid, eelkõige kultuuri- ja meedia-, tööhõive-, teadusuuringute, innovatsiooni-, tööstus-, ettevõtetus-, ühtekuuluvus- ja arengupoliitika, samuti laienemispoliitika ning regionaalpoliitika ja välisuhete valdkonna algatused, vahendid ja strateegiad;
- b) muud liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordipoliitika asjakohased rahastamisallikad, eelkõige Euroopa Sotsiaalfond ning muud tööhõivet ja sotsiaalset kaasatust käsitlevad rahastamisvahendid, Euroopa Regionaalarengu Fond, teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020”, samuti õiguse ja kodakondsusega ning terviseiga seotud rahastamisvahendid, väliskoostööprogrammid ning ühinemiseelne abi.

Artikkel 26

Rakendusasutused

Programmi järjekindla rakendamise tegelevad järgmised asutused:

- a) liidu tasandil komisjon;
- b) riigisisel tasandil riiklikud bürood programmiriikides.

Artikkel 27

Riigi ametiasutus

1. Mõistega „riigi ametiasutus” viidatakse ühele või mitmele riigisisesele õiguse ja tavade kohasele riiklikule ametiasutusele.

2. Hiljemalt 22. jaanuarist 2014 nimetavad liikmesriigid komisjonile oma alalise esindaja kaudu esitatavas ametlikus teatises isiku(d), kes on juriidiliselt volitatud tegutsema käesoleva määruse tähenduses liikmesriigi nimel riigi ametiasutusena. Riigi ametiasutuse asendamisel programmi kestuse ajal teavitab asjaomane liikmesriik sellest sama protseduuri alusel kohe ka komisjoni.

3. Liikmesriigid võtavad kõik asjakohased meetmed, et kõrvaldada programmi nõuetekohase toimimise õiguslikud ja administratiivsed takistused, sealhulgas võimaluse korral meetmed viisade saamist raskendavate probleemide lahendamiseks.

4. Hiljemalt 22. märts 2014 nimetab riigi ametiasutus riikliku(d) büroo(d). Mitme riikliku büroo olemasolu korral loovad liikmesriigid asjakohase mehhanismi programmi rakendamise kooskõlastatud juhtimiseks riigi tasandil, eelkõige selleks, et tagada programmi ühtne ja kulutõhus rakendamine ja sellekohane tulemuslik suhtlus komisjoniga, samuti selleks, et hõlbustada vahendite võimalikku büroodevahelist ülekandmist, eesmärgiga võimaldada paindlikkust ja liikmesriikidele eraldatud rahaliste vahendite paremat kasutamist. Ilma et see piiraks artikli 29 lõike 3 kohaldamist, määrab iga liikmesriik ise, kuidas korraldada riigi ametiasutuse ja riikliku büroo suhted, sealhulgas selliste ülesannete täitmine nagu riikliku büroo iga-aastase tööprogrammi koostamine.

Riigi ametiasutus esitab komisjonile asjakohase eelneva vastavushindamise selle kohta, et riiklik büroo vastab määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktide v ja vi ning artikli 60 lõigete 1, 2 ja 3 sätetele ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012⁽¹⁾ artikli 38 sätetele, samuti liidu riiklikele büroodele kohaldatavate sisekontrollistandarditele ja programmi toetusvahendite haldamise eeskirjadele.

5. Riigi ametiasutus nimetab sõltumatu auditeerimisasutuse, millele on osutatud artiklis 30.

6. Riigi ametiasutus lähtub eelneval vastavushindamisel enda korraldatud kontrollidest ja audititest ja/või artiklis 30 osutatud sõltumatu auditeerimisasutuse korraldatud kontrollidest ja audititest.

7. Kui programmile määratud riiklik büroo on sama, mis eelnevale elukestva õppe programmile või programmile „Aktiivsed noored” määratud riiklik büroo, võivad eelneva vastavushindamise kontrollid ja auditid piirduda uute ja programmispetsiifiliste nõuetega.

8. Riigi ametiasutus jälgib ja kontrollib programmi juhtimist riigi tasandil. Riigi ametiasutus teavitab komisjoni ja konsulteerib komisjoniga õigeaegselt enne selliste otsuste tegemist, mis võivad märkimisväärselt mõjutada programmi juhtimist, eelkõige seoses riikliku bürooga.

9. Riigi ametiasutus kaasrahastab oma riikliku büroo tegevust piisavalt, et tagada programmi juhtimine kooskõlas liidu kohaldatavate eeskirjadega.

10. Juhul, kui komisjon lükkab eelneva vastavushindamise tulemustele tuginedes programmile nimetatud riikliku büroo tagasi, peab riigi ametiasutus tagama, et riikliku büroo suhtes võetaks vajalikud parandusmeetmed, et see vastaks komisjoni kehtestatud miinimumnõuetele, või määrama riiklikuks bürooks teise asutuse.

11. Lähtudes riikliku büroo iga-aastasest liidu vahendite haldaja kinnitusest, sõltumatu audiitori arvamusest selle kohta ja komisjoni analüüsist riikliku büroo vastavuse ja tulemuste kohta, esitab riigi ametiasutus igal aastal 31. oktoobriks komisjonile teabe oma programmiga seotud kontrolli- ja järelevalvetevgevusest.

12. Riigi ametiasutus vastutab komisjoni poolt riiklikule büroole programmi alusel toetuste andmiseks üle kantud liidu vahendite nõuetekohase haldamise eest.

13. Eeskirjade eiramise, hooletuse või pettuse korral, milles on süüdi riiklik büroo, samuti suurte vajakajäämist korral riikliku büroo töös või selle tegevusetuse korral, kui see annab komisjonile nõudeõiguse riikliku büroo vastu, vastutab riigi ametiasutus komisjoni ees tagasisaamata vahendite hüvitamise eest.

14. Lõikes 13 kirjeldatud asjaolude korral võib riigi ametiasutus riikliku büroo volitused omal algatusel või komisjoni palvel kehtetuks tunnistada. Kui riigi ametiasutus tahab riikliku büroo volitused mõnel muul põhjendatud alusel kehtetuks tunnistada, teatab ta komisjonile kehtetuks tunnistamisest vähemalt kuus kuud enne riikliku büroo volituste lõpetamise kavandatud kuupäeva. Sel juhul lepivad riigi ametiasutus ja komisjon ametlikult kokku konkreetsetes ning ajastatud üleminekumeetmetes.

15. Kehtetuks tunnistamise korral viib riigi ametiasutus riiklikus büroos, kelle volitused on kehtetuks tunnistatud, läbi vajaliku kontrolli eraldatud liidu rahaliste vahendite üle ning tagab rahaliste vahendite ning programmi juhtimiseks vajalike dokumentide ja juhtimisvahendite takistamatu üleandmise uuele riiklikule büroole. Riigi ametiasutus annab riiklikule büroole, kelle volitused on kehtetuks tunnistatud, vajaliku finantstoetuse, et jätkata lepinguliste kohustuste täitmist programmi toetusesaajate ja komisjoni ees, kuni need kohustused lähevad üle uuele riiklikule büroole.

16. Komisjoni taotlusel määrab riigi ametiasutus asutused või organisatsioonid või selliste asutuste ja organisatsioonide liigi, mis on sobilikud osalema nende riikide territooriumil programmi konkreetsetes meetmetes.

⁽¹⁾ Komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

Artikkel 28

Riiklik büroo

1. Mõistega „riiklik büroo” viidatakse ühele või mitmele riigisisese õiguse ja tavade kohasele riiklikule büroole.

2. Riiklik büroo:

- a) on juriidiline isik või osa üksusest, mis on juriidiline isik, ning selle suhtes kehtib asjaomase liikmesriigi õigus; ministeeriumi ei või määrata riiklikuks bürooks;
- b) omab oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks piisavat haldussuutlikkust, personali ja infrastruktuuri, tagades programmi tõhusa ja mõjusa juhtimise ning liidu vahendite usaldusväärse finantsjuhtimise;
- c) omab operatiiv- ja õiguslikke vahendeid liidu tasandil kehtetatud haldus-, lepinguliste ja finantsjuhtimise eeskirjade kohaldamiseks;
- d) pakub piisavaid finantstagatise, mille annab eelistatavalt riigi ametiasutus ja mis vastavad sellele liidu rahaliste vahendite tasemele, mille juhtimise ülesanne talle antakse;
- e) määratakse programmi kestuse ajaks.

3. Programmi järgmiste meetmete puhul vastutab riiklik büroo kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktidega v ja vi ning delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012 artikliga 44 projekti kõikide etappide juhtimise eest:

- a) üksikisikute õpiränne, kusjuures erand on ühiste või kahe-/mitmekordsete kraadide baasil organiseeritud õpiränne, suuremahulised vabatahtliku töö projektid ja üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu;
- b) strateegilised partnerlused meetme „innovatsioonile suunatud koostöö ning heade tavade vahetamine” raames;
- c) noortevaldkonna struktureeritud dialoogi toetavate väikese mahuga tegevuste haldamine meetme „poliitikareformi toetamine” raames.

4. Erandina lõikest 3 võib lõike 3 punktis b osutatud strateegiliste partnerluste valimise ja toetuse andmise otsuseid hallata liidu tasandil, kui see otsus tehakse artikli 36 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt, kuid üksnes teatavatel juhtudel, kui selline tsentraliseerimine on selgelt põhjendatud.

5. Riiklik büroo väljastab projektitoetusi toetusesaajatele toetuslepingute või toetuse andmise otsuse vormis kooskõlas komisjoni asjaomase programmimeetme määratlusega.

6. Riiklik büroo annab komisjonile ja oma riigi ametiasutusele igal aastal aru kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 60 lõikega 5. Riiklik büroo vastutab komisjoni nende tähelepanekute rakendamise eest, mille komisjon esitab pärast riikliku büroo iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse ja selle kohta esitatud sõltumatu audiitori arvamuse analüüsi.

7. Riiklik büroo ei või talle usaldatud programmi ühtegi osa ega eelarve täitmist delegeerida kolmandale isikule ilma riigi ametiasutuse ja komisjoni eelneva kirjaliku loata. Riiklik büroo jääb ainuvastutavaks kolmandale isikule delegeeritud ülesannete eest.

8. Riikliku büroo asendamise korral jääb riiklik büroo, kelle volitused on kehtetuks tunnistatud, juriidiliselt vastutavaks oma lepinguliste kohustuste täitmise eest programmi toetusesaajate ja komisjoni ees, kuni kohustuste üleminekuni uuele riiklikule büroole.

9. Riiklik büroo vastutab programmi alguses kehtivate eelnevate programmidega „Elukestev õpe” ja „Aktiivsed noored” seotud rahastamislepingute haldamise ja lõpetamise eest.

Artikkel 29

Euroopa Komisjon

1. Kahe kuu jooksul pärast riigi ametiasutuselt artikli 27 lõikes 4 osutatud eelneva vastavushindamise saamist peab komisjon riikliku büroo määramise aktsepteerima, tingimuslikult aktsepteerima või tagasi lükkama. Komisjon ei sõlmi riikliku bürooga lepingulisi suhteid kuni eelneva vastavushindamise aktsepteerimiseni. Tingimusliku aktsepteerimise korral võib komisjon oma lepingulistes suhetes riikliku bürooga kohaldada proportsionaalseid ettevaatusabinõusid.

2. Pärast programmi jaoks määratud riikliku büroo eelneva vastavushindamise aktsepteerimist vormistab komisjon ametlikult programmi alguses veel kehtivate eelnevate programmidega „Elukestev õpe” ja „Aktiivsed noored” seonduvate rahastamislepingutega seotud juriidilised kohustused.

3. Kooskõlas artikli 27 lõikega 4 tuleb komisjoni ja riikliku büroo lepingulist suhet reguleerivas dokumendis:

- a) määrata kindlaks riiklike büroode sisekontrollistandardid ja näha riiklike büroode jaoks ette liidu toetusvahendite haldamise eeskirjad;

b) esitada riikliku büroo tööprogramm, mis hõlmab selle riikliku büroo juhtimisülesandeid, millele antakse liidu toetust;

c) täpsustada riikliku büroo aruandluskohustused.

4. Komisjon teeb igal aastal riiklikule büroole kättesaadavaks järgmised programmi vahendid:

a) projektitoetuste vahendid asjaomases liikmesriigis programmi nende meetmete jaoks, mille juhtimine on usaldatud riiklikule büroole;

b) rahaline toetus riikliku büroo programmiga seotud juhtimisülesannete toetuseks. See antakse kindlasummalise makse vormis riikliku büroo tegevuskulude jaoks ja määratakse kindlaks riiklikule büroole projektitoetusteks usaldatud liidu vahendite mahu alusel.

5. Komisjon kehtestab riikliku büroo tööprogrammi nõuded. Komisjon ei tee programmi vahendeid riiklikule büroole kättesaadavaks enne, kui komisjon on asjaomase riikliku büroo tööprogrammi ametlikult heaks kiitnud.

6. Artikli 27 lõikes 4 osutatud riiklike büroode vastavusnõuete põhjal vaatab komisjon läbi riiklikud haldus- ja kontrollisüsteemid, võttes eelkõige aluseks riigi ametiasutuse eelneva vastavushindamise, riikliku büroo iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse ja selle kohta esitatud sõltumatu auditeerimisasutuse arvamuse, võttes nõuetekohaselt arvesse riigi ametiasutuse poolt igal aastal esitatud teavet programmi kontrollimise ja järelevalve kohta.

7. Pärast iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse ja selle kohta esitatud sõltumatu auditeerimisasutuse arvamuse hindamist esitab komisjon riiklikule büroole ja riigi ametiasutusele oma sellekohase arvamuse ja tähelepanekud.

8. Kui komisjon ei saa aktsepteerida iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnitust või sõltumatu auditeerimisasutuse asjakohast arvamust või kui riiklik büroo ei võta komisjoni märkusi rahuldavalt arvesse, võib komisjon rakendada ettevaatus- ja parandusmeetmeid, mis on vajalikud, et kaitsta liidu finantshuve kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 60 lõikega 4.

9. Komisjon korraldab korrapäraselt kohtumisi riiklike büroode võrgustikuga, et tagada programmi ühtne rakendamine kõigis programmiriikides.

Artikkel 30

Sõltumatu auditeerimisasutus

1. Sõltumatu auditeerimisasutus esitab auditiarvamuse määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 60 lõikes 5 osutatud iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse kohta.

2. Sõltumatu auditeerimisasutus:

a) omab vajalikku kutsepädevust avaliku sektori auditite korraldamiseks;

b) tagab, et auditeerimisel arvestatakse rahvusvaheliselt aktsepteeritud auditistandardeid;

c) ei oma huvide konflikti juriidilise isikuga, mille osa riiklik büroo on. Eelkõige peab auditeerimisasutus olema funktsionaalselt sõltumatu juriidilisest isikust, mille osa riiklik büroo on.

3. Sõltumatu auditeerimisasutus annab komisjonile ja selle esindajatele ning kontrollikojaale täieliku juurdepääsu kõigile dokumentidele ja aruannetele, et toetada riikliku büroo iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse kohta esitatud auditiarvamust.

IX PEATÜKK

Kontrollisüsteem

Artikkel 31

Kontrollisüsteemi põhimõtted

1. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid, et tagada, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kohaldatakse liidu finantshuve kaitseks pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetavaid meetmeid ja tõhusaid kontrolle ning juhul, kui avastatakse eeskirjade eiramise, nõutakse alusetult makstud summad tagasi ja määratakse vajaduse korral tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused.

2. Komisjon vastutab riiklike büroode hallatavate programmimeetmete järelevalve eest. Komisjon kehtestab miinimumnõuded riikliku büroo ja sõltumatu auditeerimisasutuse kontrollide kohta.

3. Riiklik büroo vastutab artikli 28 lõikes 3 osutatud programmi meetmete ja tegevuste toetuse saajate esmase kontrollimise eest. Kontrollid annavad piisavat kindlustunnet selle kohta, et toetusi kasutatakse sihipäraselt ja kooskõlas kohaldatavate liidu eeskirjadega.

4. Riiklikele büroodele ülekantavate programmivahendite puhul tagab komisjon oma kontrolli nõuetekohase kooskõlastamise riigi ametiasutuste ja riiklike büroodega, lähtudes

ühikordse audiitorkontrolli põhimõttest ja järgides riskipõhist analüüsi. Seda sätet ei kohaldata Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) uurimistele.

Artikkel 32

Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjonil või selle esindajatel ja kontrollikojal on volitused auditeerida kõiki liidu vahendeid saanud toetusesaajaid, töövõtjaid, alltöövõtjaid ja teisi kolmandaid isikuid dokumentide alusel ja kohapeal. Nad võivad samuti auditeerida ja kontrollida riiklikke büroosid.

2. OLAF võib teostada vahetult või kaudselt rahastamisega seotud ettevõtjate kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi kooskõlas nõukogu määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁽¹⁾ sätestatud menetlusega, et teha kindlaks, kas seoses toetuslepingu või -otsuse või liidu rahastamist käsitleva lepinguga on esinenud pettust, korruptsiooni või muid ebaseaduslikke tegevusi, mis mõjutavad liidu finantshuve.

3. Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, volitatakse komisjoni, kontrollikoda ja OLAFit kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud lepingutes, toetuslepingutes ja -otsustes ning käesoleva määruse rakendamise tulemusel sõlmitud lepingutes sõnaselgelt selliseid auditeid, kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi korraldama.

X PEATÜKK

Volituste delegeerimine ja rakendussätted

Artikkel 33

Volituste delegeerimine komisjonile

Selleks, et ülesannete juhtimine toimuks kõige asjakohasemal tasandil, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 34 vastu delegeeritud õigusakte artikli 28 lõike 3 muutmiseks ainult selleks, et näha ette riiklike büroode hallatavad täiendavad meetmed.

Artikkel 34

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 33 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile programmi kestuse ajaks.

⁽¹⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 33 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 33 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 35

Programmi rakendamine

Programmi rakendamiseks võtab komisjon rakendusaktidega vastu iga-aastased tööprogrammid kooskõlas artikli 36 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Iga-aastase tööprogrammiga tagatakse, et artiklites 4, 5, 11 ja 16 esitatud üld- ja erieesmärgid viiakse igal aastal järjepidevalt ellu, samuti tuuakse selles välja eeldatavad tulemused, elluviimise meetod ja kogumaksumus. Iga-aastastes tööprogrammides kirjeldatakse ka rahastatavaid meetmeid, igale meetmele eraldatavat orienteeruvat summat ning vahendite jagunemist liikmesriikide vahel seoses riiklike büroode kaudu hallatavate meetmetega, samuti orienteeruvat rakendamisgraafikut. Toetuste kohta esitatakse maksimaalse kaasrahastamise määr, mille puhul võetakse arvesse sihtrühmade eripära, eelkõige nende kaasrahastamissuutlikkust ning kolmandate isikute rahastamisvõimaluste leidmise võimet. Piiratud rahaliste võimalustega organisatsioonidele suunatud meetmete puhul kehtestatakse kaasrahastamise määraks vähemalt 50 %.

Artikkel 36

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Komitee võib sektoripõhiste küsimustega tegelemiseks tulla kokku erinevates koosseisudes. Asjakohasel juhul võib kooskõlas komitee kodukorraga kutsuda komitee koosolekutel ajutiselt osalema vaatlejatena väliseksperte, sh sotsiaalpartnerite esindajaid.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

XI PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 37

Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Alates 1. jaanuarist 2014 tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ.

2. Enne 31. detsembril 2013 või 31. detsembril 2013 otsuste nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ alusel algatatud meetmeid hallatakse asjakohasel juhul kooskõlas käesoleva määrusega.

3. Liikmesriigid tagavad riigi tasandil sujuva ülemineku eelnevate programmide käigus elukestva õppe, noorte ja rahvusvahelise kõrgharidusega seotud koostöö valdkonnas rakendatud meetmete ja programmi käigus rakendatavate meetmete vahel.

Artikkel 38

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 11. detsember 2013

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

V. LEŠKEVIČIUS

I LISA

PROGRAMMI HINDAMISNÄITAJAD

Programmi üle teostatakse hoolikat järelevalvet, tuginedes näitajatele, mille eesmärk on mõõta programmi üld- ja erieesmärkide saavutamise ulatust ning minimeerida halduskoormust ja -kulusid. Sellel eesmärgil kogutakse andmeid järgmiste põhinäitajate jaoks.

Strateegia „Euroopa 2020” haridusalane peamine eesmärk	Selliste 18–24-aastaste noorte osakaal, kes on omandanud ainult teise taseme alumise astme hariduse ning kes ei omanda haridust ega osale koolitustel
	Selliste 30–34-aastaste osakaal, kes on omandanud kolmanda taseme või sellega samaväärse hariduse
Liikuvusalane sihttase (järgides nõukogu järeldusi õpirände sihttaseme kohta)	Selliste kõrghariduse omandanute osakaal, kes omavad kõrgharidusega seotud õppimis- või koolituskogemust (sh tööpraktika) välismaal
	Selliste esialgse kutsehariduse ja -koolituse omandanud 18–34-aastaste noorte osakaal, kes omavad esialgse kutsehariduse ja -koolitusega seotud õppimis- või koolituskogemust (sh tööpraktika) välismaal
Kvantitatiivsed näitajad (üldine)	Programmist toetust saanud töötajate arv riigi ja sektori lõikes
	Erivajadustega või vähemate võimalustega osalejate arv
	Organisatsioonide ja projektide arv ja liik riigi ja meetme lõikes
Haridus ja koolitus	Programmis osalevate õpilaste, üliõpilaste ja praktikantide arv riigi, sektori, meetme ja soo lõikes
	Nende kõrgharidust omandavate üliõpilaste arv, kes saavad toetust õppimiseks partnerriigis, samuti nende partnerriikide üliõpilaste arv, kes tulevad õppima programmi riiki
	Õpirände- ja koostöömeetmetes osalevate partnerriikide kõrgkoolide arv
	Euroguidance'i kasutajate arv
	Selliste osalejate osakaal, kes on saanud programmis osalemise eest tunnistuse, diplomi või muu ametliku tunnistuse
	Selliste osalejate osakaal, kes on suurendanud oma võtmepädevusi
	Selliste pikaajalises õpirändes osalenute osakaal, kes on parandanud oma keelteoskust
Jean Monnet	Jean Monnet' meetmete kaudu koolituses osalevate õppurite arv
Noored	Programmi toetatavates liikuvusmeetmetes osalevate noorte arv riigi, meetme ja soo lõikes
	Rahvusvahelistes liikuvus- ja koostöömeetmetes osalevate noorteorganisatsioonide arv (nii programmi riikidest kui ka partnerriikidest)
	Eurodeski võrgustiku kasutajate arv
	Selliste osalejate osakaal, kes on saanud programmis osalemise eest tunnistuse (näiteks Youthpassi), diplomi või muu ametliku tunnistuse

	Selliste osalejate osakaal, kes on suurendanud oma võtmepädevusi
	Selliste vabatahtlikus tegevuses osalenute osakaal, kes on parandanud oma keelteoskust
Sport	Programmis osalemist taotlevate ja programmis osalevate spordiorganisatsioonide liikmete arv riikide lõikes
	Selliste osalejate osakaal, kes on kasutanud riikidevaheliste projektide tulemusi järgmistel eesmärkidel: a) sporti ohustavate probleemide vastu võitlemiseks; b) hea juhtimistava parandamiseks ja topeltkarjääri edendamiseks; c) sotsiaalse kaasatuse, võrdsete võimaluste ja osalusmäära suurendamiseks.

II LISA

TEHNILINE TEAVE ÜLIÕPILASTE ÕPPELAENU TAGAMISE RAHASTU KOHTA

1. Finantsvahendajate valimine

Finantsvahendajad valitakse välja osalemiskutse alusel vastavalt parimatele turutavadele, võttes muu hulgas arvesse järgmist:

- a) üliõpilastele võimaldatava rahastamise mahtu;
- b) üliõpilastele pakutavaid kõige soodsamaid tingimusi, mis vastavad lõikes 2 sätestatud laenamise miinimumstandarditele;
- c) kõikide artikli 24 lõikes 1 osutatud programmiriikide elanike juurdepääsu rahastamisele;
- d) pettuste ennetamise meetmeid ning
- e) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/48/EÜ⁽¹⁾ täitmist.

2. Laenusajate kaitse

Alljärgnevalt on esitatud kaitse miinimumtingimused, mille peavad tagama finantsvahendajad, kes soovivad pakkuda üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu tagatavaid õppelaene:

- a) laenu tagatist või vanemate tagatist ei nõuta;
- b) laenu antakse kedagi diskrimineerimata;
- c) finantsvahendaja arvestab hindamisprotsessi käigus üliõpilaste ülelaenamise riski, võttes arvesse kogunenud võla mahtu ning tasumata võlga käsitlevaid võimalikke kohtuotsuseid ning
- d) tagasimaksed põhinevad hübriidmudelil, mis ühendab hüpoteegipõhised standarditud maksed sotsiaalsete tagatistega, eelkõige:
 - i) turuintressist oluliselt madalam intressimäär;
 - ii) esialgne maksepuhkus enne tagasimaksete alustamist – see kestab vähemalt 12 kuud pärast õppeprogrammi lõpetamist (juhul, kui selline viivitus ei ole riigisisese õiguse alusel võimalik, tuleb ette näha säte, et nende 12 kuu jooksul tehakse ainult sümboolseid maksed);
 - iii) laenuperioodi jooksul on võimalik saada vähemalt 12-kuulist maksepuhkust lõpetaja taotluse alusel (juhul, kui selline viivitus ei ole riigisisese õiguse alusel võimalik, tuleb ette näha säte, et nende 12 kuu jooksul tehakse ainult sümboolseid maksed);
 - iv) võimalus lükata intresside maksmine õppeperioodi jooksul edasi;
 - v) elu- või invaliidsuskindlustus ning
 - vi) lepingutrahvi puudumine laenu kiirema täieliku või osalise tagasimaksmise korral.

Finantsvahendajad võivad pakkuda sissetulekust sõltuvat tagasimaksevõimalust ning paremaid tingimusi, nagu pikemad maksepuhkused, pikemad esialgsed maksepuhkused või laenu tagasimaksmise pikem tähtaeg, et võtta arvesse lõpetajate, näiteks doktoriõppes jätkavate lõpetajate erivajadusi või anda lõpetajatele töökoha leidmiseks rohkem aega. Selliste paremate tingimuste pakkumist võetakse finantsvahendajate valimise menetluses arvesse.

3. Järelevalve ja hindamine

Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu üle teostatakse järelevalvet ja seda hinnatakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 21 ning määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 140 lõikele 8.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiiv 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT L 133, 22.5.2008, lk 66).

Selle protsessi raames esitab komisjon aruande üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu mõju kohta toetusesaajatele ja kõrgharidussüsteemidele. Komisjoni aruandes esitatakse muu hulgas andmed probleemsete valdkondade kohta ning kavandatavad meetmed nende lahendamiseks, pidades silmas järgmist:

- a) üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu tagatud laene võtnud üliõpilaste arv (sh andmed nende lõpetamise määra kohta);
- b) finantsvahendajate väljaantud laenude maht;
- c) intressimäärade tase;
- d) tasumata võla ning makseviivituse tase, sh finantsvahendajate poolt võlgade tasumatajätjate vastu võetud meetmed;
- e) finantsvahendajate poolt võetud pettuste ennetamise meetmed;
- f) toetuse saanud üliõpilaste profiil, sh nende sotsiaalmajanduslik taust, valitud õppevaldkond, päritoluriik ja sihtriik (kooskõlas andmekaitsealaste riiklike õigusaktidega);
- g) kasutuselevõtu geograafiline tasakaal ning
- h) finantsvahendajate geograafiline esindatus.

Ilma et see mõjutaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 140 lõike 9 alusel antud volitusi, kaalub komisjon võimalust esitada ettepanek asjakohaste õigusaktide muutmiseks, sh seadusandlike muudatuste tegemiseks, kui rahastu prognoositav kasutuselevõtt või finantsvahendajate osalus ei osutu piisavaks.

4. Eelarve

Eelarveliste assigneeringutega kaetakse üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu kogukulud, sh maksekohustused osalisi tagatise sisse nõudvate osalevate finantsvahendajate ees ning EIFi halduskulud.

Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastule ette nähtud eelarvevahendid ei tohi moodustada artikli 18 lõike 2 punkti c sätete kohaselt rohkem kui 3,5 % programmi kogueelarvest.

5. Nähtavus ja teadlikkuse suurendamine

Kõik osalevad finantsvahendajad aitavad kaasa üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu edendamisele, andes võimalikele tulevastele üliõpilastele sellekohast teavet. Selleks annab komisjon muu hulgas programmiiriikide riiklikele büroodele vajaliku teabe, et nad saaksid üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu kohta teavet jagada.